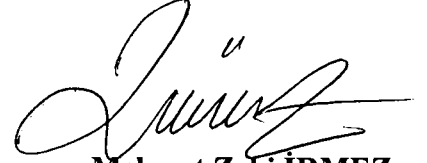

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Dışişleri Bakanı Hakan Fidan* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. (09.01.2025)

Mehmet Zeki İRMEZ

Sırnak Milletvekili

Suriye'de 2011 yılında başlayan iç savaş; geride bıraktığımız 14 yıllık süreçte milyonlarca insanın zorunlu göçüne, yüz binlerce can kaybına ve telafisi güç insani dramlara sahne olmuştur. Birçok devletin ve farklı örgütün “çıkarları” doğrultusunda dahil olduğu bu süreç, tam bir kaos ortamına dönüşmüştür. 2024 yılının Aralık ayında Beşar Esad'ın ülkeyi terk etmesi ve Baas rejiminin çöküşüyle birlikte bölge, yeni ve belirsiz bir siyasi/askeri boyuta evrilmiştir.

Suriye'de iç savaşın başladığı ilk dönemlerden itibaren, başta Kuzey ve Doğu Suriye bölgeleri olmak üzere halklar; insanlık dışı suçlarla anılan örgütlerin saldırılarına karşı demokratik bir birliktelik temelinde öz savunma hattı oluşturmuştur. Ancak bu demokratik yapıya yönelik cihatçı grupların saldırıları, rejim değişikliği sonrası da hız kesmeden devam etmektedir.

Şam'da yönetimi devralan HTŞ lideri Ahmed eş-Şara ve kabinesinin; radikal paramiliter gruplara lojistik destek sağladığı, özellikle Dürzilerin ve Alevilerin yaşadığı bölgelere yönelik saldırıları açık veya örtük biçimde teşvik ettiği ve bizzat yürütücüsü olduğu görülmektedir.

Güncel durumda ise bu saldırı dalgasının hedefi; Halep'in Şeyh Maksut, Eşrefiye ve Beni Zeyd mahallelerinde yaşayan Kürt ve Süryani halkları olmuştur. Şara'ya bağlı güçlerle birlikte “Sultan Süleyman Şah Tugayı, Hamza Tümeni ve Sultan Murad Tümeni” gibi paramiliter yapıların bu mahallelere yönelik sistematik saldırılarda aktif rol aldığı kamuoyuna yansıyan bilgiler arasındadır. Türkiye'nin de bahsi geçen bu gruplara askeri eğitim, lojistik destek ve operasyonel imkân sağladığına dair iddialar, bölgedeki barış zeminini tehdit eden ciddi bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

Özelde Suriye'nin genelde ise tüm Orta Doğu'nun; şiddet zemininden uzaklaşarak, demokratik birlikteliklere kapı aralayacak bir yönetim anlayışına kavuşması bölge barışına yapılacak en büyük katkı olacaktır. Akabinde insanlığa karşı suç işleyen; Kürtlere, Alevilere, Dürzilere ve Süryanilere karşı katliamda bulunun çetecilere sunulan desteklerin sonlanması da atılması gereken öncelikli adımdır.

Bu bağlamda:

- 1) Halep'in Şeyh Maksut, Eşrefiye ve Beni Zeyd mahallelerinde yaşayan Kürt ve Süryani sivillere yönelik saldırılarla ilgili olarak Türkiye Cumhuriyeti'nin resmî kurumlarınca yapılmış bir izleme, raporlama veya diplomatik girişim mevcut mudur?
- 2) Türkiye'nin, adı geçen paramiliter gruplara askerî eğitim, lojistik destek, silah veya operasyonel kolaylık sağladığına dair ulusal ve uluslararası basında yer alan iddialar doğru mudur? Bu kapsamda, son üç yıl içinde söz konusu gruplarla Türkiye arasında yapılan resmî veya fiilî iş birliği faaliyetlerinin içeriği ve kapsamı nedir?
- 3) Kürtler, Aleviler, Dürziler ve Süryaniler gibi tarihsel olarak hedef alınan topluluklara yönelik saldırıların önlenmesi amacıyla Türkiye'nin Birleşmiş Milletler, uluslararası insan hakları mekanizmaları veya bölgesel diplomatik kanallar nezdinde başlattığı bir girişim var mıdır?